

Statue of St. Michael the Archangel that stands above Kyiv's Independence Square. St. Michael is patron saint of the Ukrainian capital.

ST. MICHAEL THE ARCHANGEL

Defend people of Ukraine in battle; be their defence against the wickedness and snares of the devil. May God rebuke him, we humbly pray; and to you, O Prince of the heavenly host, by the power of God, thrust into hell Satan and the other evil spirits who are trying to invade Ukraine.
Amen.

~ October 26, 2025 ~
~ ДВАДЦЯТА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ П'ЯТДЕСЯТНИЦІ ~
~ TWENTIETH SUNDAY AFTER PENTECOST ~
~ 1,341ST DAY OF WAR IN UKRAINE ~

В сьогоднішній історії ми бачимо, як Господь зворушився співчуттям до жінки, коли дізнався, що вона вдова, а її єдиний син помер. Коли Ісус зустрівся з цією вдовою, у тексті Євангелія говориться, що Ісус відчув втрату дуже боляче. Його горло стиснулося. Його тіло було зворушене болем, яке він бачив в іншій людині. Ісус, який плакав на могилі Лазаря, і Він каже цій вдові не плакати. Він знає біль втрати та розлуки. Він не каже їй, що плакати неправильно, бо Він Сам плакав. Він приходить, щоб взяти на Себе наш біль і смуток і зцілити наші розбиті серця.

In today's story, we see how the Lord was moved with compassion for a woman when He learned that she was a widow and that her only son had died. When Jesus met this widow, the Gospel says that Jesus felt the loss very painfully. His throat tightened. His body was moved by the pain he saw in another person. Jesus, who wept at the tomb of Lazarus, and He tells this widow not to weep. He knows the pain of loss and separation. He doesn't tell her that it's wrong to weep, because He Himself wept. He comes to take upon Himself our pain and sorrow and to heal our broken hearts.

SUNDAY HYMNS ~ НЕДІЛЬНІ ПІСНІ		
OPENING HYMN	В страсі і покорі ~ We Are Gathered Here to Worship (pg. 234-235)	
COMMUNION HYMN	Витай між нами ~ With Solemn Greeting (pg. 244-245)	
CLOSING HYMN	Боже Великий, Єдиний (pg. 264)	
LITURGICAL SCHEDULE ~ РОЗКЛАД БОГОСЛУЖІНЬ		
SUNDAY, Oct 26	Divine Liturgy ~ Божественна Літургія	10:00 AM
TUESDAY, Oct 28	Divine Liturgy ~ Божественна Літургія	9:00 AM
WEDNESDAY, Oct 29	Divine Liturgy ~ Божественна Літургія	9:00 AM
THURSDAY, Oct 30	Divine Liturgy ~ Божественна Літургія	9:00 AM
FRIDAY, Oct 31	Divine Liturgy ~ Божественна Літургія	9:00 AM
SATURDAY, Nov 1	Задušний день:Божественна Літургія українською мовою	9:00 AM
	Great Vespers ~ Велика Вечірня	6:00 PM
SUNDAY, Nov 2	Divine Liturgy ~ Божественна Літургія	10:00 AM
NOTE: to request a Divine Liturgy, please speak with Fr. Yuriy		
 ~ st.nicholas.victoria@gmail.com		
PARISH OPERATING COST		OCTOBER 19 DONATIONS
The annual operation cost for our parish (per 2024 financial report) is <i>approximately</i> \$200,000 a year. This works out to \$3,846 per week. How can I help? If you are working, donating one hour of your income per week will safeguard the financial future of our parish. <u>WAYS TO DONATE:</u> scan QR code below, e-transfer, tap to donate Square terminal or cash.		Coffee: \$50.45; Vigil lights: \$18.70; Loose collection: \$204.00; Envelope donations: \$390.00; Pre-authorized donations Oct 13 to Oct 19: \$135.00; Canada Helps donations Oct 13 to Oct 19: \$311.63; Square donations Oct 13 to Oct 19: \$68.25 TOTAL: \$1,178.03 <i>May God bless and reward you abundantly for your generosity!</i>
 Square ~ Square terminal for donations located in the church entrance ~		
PASTORAL MINISTRY & HOLY MYSTERIES ~ УДІЛЕННЯ ТАЇНСТВ		
CONFESSIONS/СПОВІДЬ.....before or after services		
BAPTISMS/ХРЕЩЕННЯ.....by appointment		
MARRIAGES/ШЛЯЮБИ.....six months notice should be given to the parish priest, and he should be contacted before any other arrangements are made		
FUNERALS/ПОХОРОНИ.....by appointment		
BLESSINGS/ОСВЯЧЕННЯ.....contact priest		
HOSPITAL VISITS/ВІДВІДИНИ В ЛІКАРНІ.....at any time 250.384.2292		
Ukrainian Catholic Church ~ www.ugcc.ua ~ Українська Греко-Католицька Церква		

ST. NICHOLAS
THE WONDERWORKER

СВ. МИКОЛАЯ ЧУДОТВОРЦЯ

OFFICE

250.384.2255

www.stnicholasparish.org
st.nicholas.victoria@gmail.com

1112 Caledonia Ave.
Victoria, BC V8T 1G1

PRIEST

Rev. Yuriy Vyshnevskyy
yuriy.vyshnevskyy@nweparchy.ca
250.384.2292

DONATE FOR UKRAINE

ПОЖЕРТВУЙ НА УКРАЇНУ

www.stnicholasparish.org
Victoria, BC Canada

DONATE TO HELP UKRAINIANS ARRIVING ON SOUTH VANCOUVER ISLAND ~ Make cheques payable to 'St. Nicholas church' with memo 'Newcomers fund'. You can also donate cash or via e-transfer to st.nicholas.victoria@gmail.com. Click DONATE button on the parish website www.stnicholasparish.org to donate via CanadaHelps. Tax receipts will be issued.

BEQUESTS & WILLS ~ Leaving a bequeath is a process of giving a donation through your will. It is simply a distribution from your estate to a charitable organization through your last will and testament. It can be as small or as large a donation as you wish. It is important that you talk to your lawyer about the process. In your kindness please remember St Nicholas the Wonderworker Ukrainian Catholic Church in your bequeath and will. If anyone wishes to make such a bequeath in their will, the following clause may be included or added to a will: "I give, devise, and bequeath to **St. Nicholas the Wonderworker Ukrainian Catholic Parish** - 1112 Caledonia Avenue, Victoria BC, V8T 1G1, the sum of \$ _____ (or _____% of my estate), to be used for the benefit of the parish and its pastoral activities."

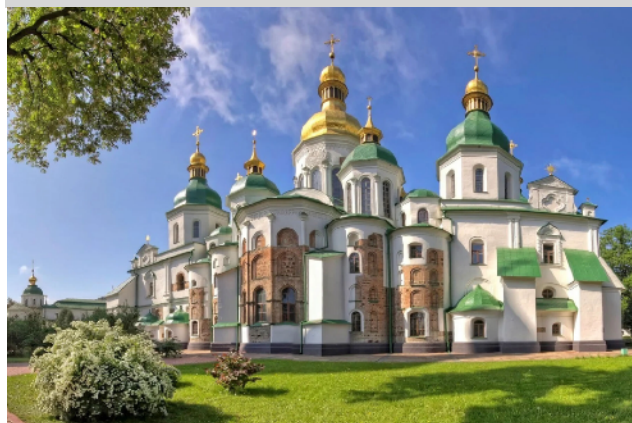
PRAYER FOR THE AFFLICTED PEOPLE OF UKRAINE IN TIME OF WAR

O Lord Jesus Christ, our God, we entreat You to hear the earnest prayer of Your beloved Church of Kyivan Rus' for her deeply afflicted children abiding in the land of Ukraine. Behold their grave sorrow and grievous plight, and speedily come to their aid. Deliver Your vulnerable people from unjust aggressors, foreign invasion and the terror of war. Strengthen courageous defenders of the nation to fight virtuously, inspired more by

love of those they protect than hatred of the enemy. O compassionate Lord, shelter the displaced, heal the wounded, console the orphan, protect the widow, comfort those who mourn, and mercifully receive into Your Kingdom those who have nobly died guarding their homeland against every aggression. Quickly make cease the spilling of blood of friend and foe alike, yet stir many to bravely struggle for that true justice which alone can bring lasting peace. O kind-hearted Lord, as You are our peace, soften the hearts of the unmerciful and convert those who promote hostilities toward reconciliation, so that Your beloved children of the land of Ukraine, may abide in that tranquility, justice and freedom which reflects your Kingdom, where You reign with Your eternal Father, and Your most holy, good and life-giving Spirit, now, and forever and ever. Amen.

МОЛИТВА ЗА МНОГОСТРАДАЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД У ЧАС ВІЙНИ

Господи Ісусе Христе Боже наш, благаємо Тебе, вислухай щирі молитви Твоїї улюбленої Церкви Київської Русі за важко страждаючих дітей українського краю. Споглянь милостивим оком на їх лихоліття та ласкаво поспіши на допомогу. Звільни свій беззахисний народ від несправедливих загарбників, напестя агресорів та терору війни. Зміцни силою Твоею усіх доблесних і відважних захисників для добросердечної боротьби, щоб вони радше керувалися любов'ю до

беззахисних, аніж ненавистю до ворогів. О Премилосердний Господи, захорони переселенців, зціли поранених, борони сиріт, підтримай вдів, потіш скорботних та ласкаво приймай до Твого Царства всіх, хто благородно віддав своє життя в обороні Батьківщини від нападів ворогів. Поспіши зупинити кровопролиття як друга, так і недруга та запали серця багатьох до мужньої боротьби за істинну справедливість, що є джерелом тривалого миру. О добросердечний Господи, Ти – наш мир, пом'якши зачерствілі серця, наведи тих, хто сприяє воєнним діям, до примирення, щоб Твій улюблений український народ втішався миром, справедливістю та свободою – ознаками Твого Царства, в якому Ти царюєш з Предвічним Твоїм Отцем, і Всесвятим, Благим і Животворним Твоїм Духом, нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

ANNOUNCEMENTS ~ ОГОЛОШЕННЯ

☑ **3 ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ ~ HAPPY BIRTHDAY** to MARYNA SEMANIV, BRYAN MELNYK and all those who celebrated their birthdays this past week. May the Lord Our God continue to bless you abundantly and the Holy Mother of God protects you at all times. Многая Лита!

☑ **PANAKHYDA ~ ПАНАХИДА** ~ today, following the Liturgy we will celebrate Panakhyda for victims of of the Canada's First National Internment Operations (1914-1920). We commemorate the forced internment of 8,579 Ukrainians and other Europeans, who were branded 'enemy aliens' and sent to 24 internment camps across Canada. Men, women, and children suffered not because of anything they had done, but only because of who they were and where they had come from. On this day, we remember the victims of this injustice. ~ **Сьогодні після Літургії** ми відслужимо Панахиду за жертвами Першої Національної Операції з Інтернування* в Канаді (1914-1920). Ми вшановуємо примусове інтернування 8,579 українців та інших європейців, яких назвали "іноземцями-ворогами" та відправили до 24 таборів для інтернованих по всій Канаді. Чоловіки, жінки та діти постраждали не через те, що вони щось зробили, а лише через те, ким вони були і звідки походили. У цей день ми згадуємо жертв цієї несправедливості. [**Інтернування - ув'язнення людей, як правило, великими групами, без пред'явлення звинувачення чи наміру пред'явити звинувачення.*]

☑ **NATIONAL INTERNMENT COMMEMORATION DAY** ~ The Ukrainian Canadian Congress, Victoria Branch invites you to attend the National Internment Commemoration Day event to honour the memory of Ukrainians and other Europeans unjustly interned in Canada during the First World War, on **November 1** at 3:00 PM – 4:00 PM at 1110 Caledonia Ave., (St. Nicholas parish hall). Event details: <https://www.facebook.com/share/1Frh1tNnTn/>. October 28th of each year is National Internment Commemoration Day. We invite you to gather with our community as we pay tribute to their memory and reflect on the values of justice, human rights and dignity. We look forward to standing together in remembrance.

☑ **ALL SOULS DAY ~ Saturday, November 1:** come and pray for your reposed family members and friends on Saturday, November 1 at 9:00 am Divine Liturgy & Panakhyda. **ЗАДУШНИЙ ДЕНЬ ~ субота, 1 листопада:** приходьте помолитися Божественну Літургію і Панахиду за своїх рідних та друзів.

☑ **THRIFTY'S PREPAID FOOD CARDS** ~ We all have to buy groceries. Why not have 6% of it returned back to the church at no extra charge! Cards are available in \$100, \$200, and \$500 denominations. Talk to Alec after today's liturgy to pre-order your cards. We need to sell A LOT of them! We encourage you to consider purchasing them for yourselves as gifts too.

☑ **PRAYER REQUEST ~ ПРОХАННЯ ПРО МОЛИТВУ** ~ Please keep in your prayers the members of our parish, our family and friends who are ailing, are in hospitals, nursing homes and those who are not able to join actively in their community. Просимо, моліться за парафіян, рідних та друзів, які хворіють, перебувають у лікарнях, будинках престарілих, а також за тих, хто не може активно приєднатися до спільноти.

☑ **ТАЙНА СПОВІДІ ~ SACRAMENT OF CONFESSION** ~ before and after daily (9am) and Sunday (10am) Liturgies; ~ перед і після щоденної Літургії о 9 год і недільної о 10 год.

DIVINE LITURGY PROPER ~ УСТАВ ЛІТУРГІЇ

*The Divine Liturgy of our Father among the Saints John Chrysostom.
Scripture readings from the New Testament are taken from the
New Revised Standard Version Catholic Edition.
Українською - у перекладі Івана Хоменка.*

Troparion, Tone 3: In you, O martyr Demetrius,* the world has discovered a champion in its travails,* for you have routed the nations* and so, as you smashed the pride of Lyaeus*, encouraging Nestor to struggle,* pray to Christ our God to grant great mercy to our souls.

Troparion, Tone 3: Let the heavens be glad, let the earth rejoice,* for the Lord has done a mighty deed with His arm.* He trampled death by death. He became the first-born of the dead,* He saved us from the abyss of Hades* and granted great mercy to the world.

Glory: Kontakion, Tone 3: You rose from the tomb, O compassionate Lord,* and led us out from the gates of death.* Today Adam exults and Eve rejoices,* and the prophets together with the patriarchs* unceasingly acclaim the divine might of Your power.

Now: Kontakion, Tone 2: With the streams of your blood, O Demetrius,* God, who gave you invincible strength,* has dyed the Church in royal crimson* and preserved your city invulnerable* for you are its fortification.

Prokeimenon, Tone 3: Sing to our God, sing; sing to our King, sing. *Verse:* Clap your hands, all you nations; shout unto God with the voice of joy. (*Psalms 46:7,2*)

Prokeimenon, Tone 7: The just man shall be glad in the Lord and shall hope in Him.

Epistle ~ Galatians 1:11-19 ~ A reading from the Epistle of the Holy Apostle Paul to the Galatians. *Brothers and Sisters,* I want you to know that the gospel that was proclaimed by me is not of human origin; for I did not receive it from a human source, nor was I taught it, but I received it through a revelation of Jesus Christ. You have heard, no doubt, of my earlier life in Judaism. I was violently persecuting the church of God and was trying to destroy it. I advanced in Judaism beyond many among my people of the same age, for I was far more zealous for the traditions of my ancestors. But when God, who had set me apart before I was born and called me through his grace, was pleased to reveal his Son to me, so that I might proclaim him among the Gentiles, I did not confer with any human being, nor did I go up to Jerusalem to those who were already apostles before me, but I went away at once into Arabia, and afterwards I returned to Damascus. Then after three years I did go up to Jerusalem to visit Cephas and stayed with him fifteen days; but I did not see any other apostle except James the Lord's brother.

Alleluia, Tone 3: *Verse:* In You, O Lord, have I hoped that I may not be put to shame for ever. *Verse:* Be a protector unto me, O God, and a house of refuge to save me. (*Psalms 30:2,3*) *Verse:* The just man shall flourish like the palm tree; and he shall grow like the cedar in Lebanon. (*Psalms 91:13*)

Gospel ~ Luke 7:11-16 ~ At that time, the Lord went to a town called Nain, and his disciples and a large crowd went with him. As he approached the gate of the town, a man who had died was being carried out. He was his mother's only son, and she was a widow; and with her was a large crowd

from the town. When the Lord saw her, he had compassion for her and said to her, “Do not weep.” Then he came forward and touched the bier, and the bearers stood still. And he said, “Young man, I say to you, rise!” The dead man sat up and began to speak, and Jesus gave him to his mother. Fear seized all of them; and they glorified God, saying, “A great prophet has risen among us!” and “God has looked favorably on his people!”

Communion Hymn: Praise the Lord from the heavens;* praise Him in the highest.* The just man shall be in everlasting remembrance;* of evil hearsay he shall have no fear.* Alleluia, alleluia,* alleluia.

Тропар, глас 3: Як великого поборника в бідах знайшла тебе вселенна, страсотерпче;* Ти перемагаєш народи, бо, як скинув ти Лісву гординю* і на подвиг сміливим учинив ти Нестора,* так, святий Димитрію, молися Христу Богу,* дарувати нам велику милість.

Тропар, глас 3: Нехай веселяться небеснії, нехай радуються земляни,* бо показав владу рукою Своєю Господь,* Він смертю смерть подолав,* первістоком з-поміж мертвих став,* визволив нас із глибин аду,* і подав світові велику милість.

Слава: Кондак, глас 3: Воскрес Ти днесь із гробу, Щедрий,* і нас вивів Ти із врат смертних,* днесь Адам ликує і радується Єва,* а пророки разом із патріярхами неперестанно оспівують* божественну могутність влади Твоєї.

І нині: Кондак, глас 2: Крови твоєї струями, Димитрію, Бог Церкву обagrив,* давши тобі кріпость непобідиму і зберігаючи град твій непошкодженим,* бо ти – його твердиня.

Прокімен, глас 3: Співайте Богові нашому, співайте; співайте Цареві нашому, співайте (Пс. 46,7). *Стих:* Усі народи, заплещіте руками, воскликніть Богові голосом радости (Пс. 46,2).

Прокімен, глас 7: Возвеселиться праведник у Господі і уповає на Нього (Пс. 63,11).

Апостол ~ Галатів 1:11-19 ~ До Галатів Послання Святого Апостола Павла Читання: *Браття і сестри,* звіщаю ж вам, браття, що Євангелія, яку я благовістив, вона не від людей. Бо я не прийняв, ні навчився її від людини, але відкриттям Ісуса Христа. Чули бо ви про моє поступовання перше в юдействі, що Божу Церкву жорстоко я переслідував та руйнував її. І я перевищував в юдействі багатьох своїх ровесників роду мого, будиши запеклим прихильником моїх отцівських передань. Коли ж Бог, що вибрав мене від утроби матері моєї і покликав благодаттю Своєю, уподобав виявити мною Сина Свого, щоб благовістив я Його між поганями, я не радився зараз із тілом та кров'ю, і не відправився в Єрусалим до апостолів, що передо мною були, а пішов я в Арабію, і знову вернувся в Дамаск. По трьох роках потому пішов я в Єрусалим побачити Кифу, і в нього пробув днів із п'ятнадцять. А іншого з апостолів я не бачив, крім Якова, брата Господнього.

Алилуя, глас 3: На Тебе, Господи, я уповав, хай не посоромлюся повік (Пс. 30,2). *Стих:* Стань мені Богом-Оборонцем і домом пристановища на спасіння мені (Пс. 30,3). Праведник, як фінік, розцвіте і, як кедр на Ливані, виросте (Пс. 91,13).

Євангеліє ~ Лука 7:11-16 ~ У той час Ісус пішов у місто, що зветься Наїн, а з ним ішли його учні й сила народу. Коли ж вони наблизились до міської брами, якраз виносили мертвого сина, єдиного в матері своїй, що була вдовою; і було з нею досить людей з міста. Побачивши

її, Господь зглянувся над нею і сказав до неї: “Не плач.” І приступивши, доторкнувся до мар, і ті, що несли, зупинились. Тоді Ісус сказав: “Інакше, кажу тобі, встань!” І мертвий підвівся і почав говорити. І він віддав його матері. Страх огорнув усіх, і вони прославляли Бога та й говорили: “Великий пророк устав між нами”, і: “Бог навідався до народу свого.”

Причасний: Хвадіте Господа з небес, хваліте Його во вишніх (Пс. 148,1). В пам’яті вічній буде праведник, поголосів злих не убоїться (Пс. 111,6-7). Аلیلуя, аلیلуя, аلیلуя.

ПОМИНАЛЬНІ ДНІ: ТРЕТИНИ; ДЕВ’ЯТИНИ; СОРОКОВИНИ

Східна Церква має прадавній звичай поминати померлих 3-го, 9-го і 40-го дня після смерті, тому ці дні звуться третини, дев’ятини й сорочини або чотиридесятини. Ті поминання сягають апостольських часів. Посна Тріодь на М’ясопусну суботу пояснює, чому якраз у згадані дні поминаємо померлих: *“Творимо третини, бо третього дня змінюється обличчя покійника, дев’ятини, бо 9-го дня розкладається усе тіло, крім серця, а сорочини, бо 40-го дня розкладається і серце”*.

У требнику Петра Могили говориться і про духовне значення тих поминальних днів: *“Поминання 3-го дня означає, що померлий вірив у Христа, Який воскрес 3-го дня, а також і те, що померлий зберіг три богословські чесноти: віру, надію і любов. Поминанням 9-го дня просимо Господа Бога, щоб через заступництво небесних ангельських хорів упокоїв померлого зі святими на місці грішних ангелів. Поминання 40-го дня на спомин 40-денного Христового посту й 40-го його перебування на землі по своєму воскресінні, а також на спомин 40-го посту Мойсея і пророка Іллі”*.

Вищеназвані поминання називаються також сорокоустами. Слово *“сорокоуст”* дослівно означає: сорок уст, себто моління 40 устами чи священниками. Вірні, щоб гідно пом’янути своїх померлих членів родини у 3-ій, 9-й чи 40-й день смерті, давали на відправи до великих церков-соборів, де було багато священників, щоб у відправах в один день брало участь 40 священників. У часі сорокоустів читають списки померлих. Тепер сорокоустами ми називаємо окремі моління за померлих під час Великого посту.

Колись давніше у нас був звичай при відправі парастасу чи панахиди ставити в церкві на тетраподі посудину з коливом. Коливо — грецьке слово, означає кутя, або варена пшениця з медом. Пшениця означає, що тіло померлого колись воскресне, подібно як зернятко пшениці, посіяне в землю, на якийсь час наче завмирає, а відтак сходить і плід приносить. Солодкість меду є символом вічної радості і щастя в небі. Разом із кутею ставлять також хліб, що мало б означати жертву для померлих.

COMMEMORATION OF THE DECEASED

*For if he were not expecting that those who had fallen would rise again,
it would have been superfluous and foolish to pray for the dead.*
(2 Mac 12:44)

#519 At death, a person leaves this world and stands before God. For a worthy encounter with the Lord, the deceased needs the prayerful support of the living, as well as the intercession of the most holy Mother of God, their guardian angel, and of all the saints. That is why at the notification of death, the family and friends of the deceased gather around (in Greek, parastasis) to

pray for him or her. Thus, the prayerful commemoration of the deceased begins with the parastas service. Subsequently, throughout the night, according to Christian custom, the Psalter is read for the repose of a layperson, and the Gospel for a priest and bishop.

520 According to ancient custom, on the day of the funeral, the family and neighbours gather after the services at the home of the deceased [or elsewhere] to prayerfully commemorate him or her at a common meal (in Slavonic, *tryzna*) and to console the bereaved family. Subsequent commemorations are made in the church on the ninth and fortieth days and at every anniversary of the death. Such Christian commemoration overcomes the separation between the living and the deceased.

521 The Church also designates other days for commemoration of the deceased. Every Saturday is a day when we remember them together with all the saints. Then there is Meatfare Saturday, as well as the second, third, and fourth Saturdays of Great Lent, along with the Saturday before Pentecost, which are days of “universal, or general, commemoration of the deceased.” These commemorations occur on Saturdays because the Saviour of the world rested in the grave on Great and Holy Saturday, awaiting the Resurrection. Thus, Saturday became for Christians the day for commemorating the deceased, who await the resurrection on the last day. There is also a custom of commemorating all the departed of a locality or a parish on the day following a church’s patronal feast. This is an additional sign of the unity of the living and the deceased in a parish. During the days of Pascha and Pentecost, the parish community gathers at the cemetery to pray at the graves of the departed and to share with them the joy of Christ’s Resurrection and new life. The cemetery is a hallowed place; and when it is ordered and cared for, it is evidence of a proper attitude of the living toward the deceased.

ПОМИНАННЯ УСОПШИХ

*“Якби він не надіявся, що поляглі встануть (з мертвих),
зайвим і смішним було б молитися за мертвих.”*
(2 Мак. 12, 44)

#519 Зі смертю людина покидає цей світ і стає перед Богом. Для гідної зустрічі з Господом їй потрібна молитовна підтримка живих, заступництво Пресвятої Богородиці, ангела-хоронителя та всіх святих. Тому на звістку про смерть рідні, близькі й знайомі померлого збираються біля усопшого на предстояння (грецькою *парастас*), щоб молитися за нього. Таким чином уже від парастасу починається поминання душі усопшого. Протягом ночі, за християнським звичаєм, читають Псалтир за упокій душі усопшого, а за упокій священика чи єпископа – Євангеліє.

#520 За давнім звичаєм, у день похорону до домівки покійного сходяться родичі й сусіди, щоб молитовно пом’янути усопшого на спільній трапезі (слов’янською – *тризна*) й потішити осиротілих домашніх. Наступні поминання відбуваються вже у храмі дев’ятого, сорокового дня та в кожному річницю його смерті. Християнське поминання долає розділення між живими і померлими.

#521 Церква визначає й інші дні для поминання усопших. Такими днями є кожна субота, коли поминаємо усопших з усіма святими; М’ясопусна субота, три суботи Великого посту (друга, третя і четверта) та заупокійна субота перед Неділею П’ятдесятниці є днями “вселенського поминання усопших”. Є ще звичай поминання всіх усопших конкретної

місцевості або парохії наступного дня після храмового празника, на знак єдності живих і померлих. У пасхальний час та на П'ятдесятницю (Зелені Свята) парафіяльна спільнота приходить на цвинтар, щоб над гробами помолитися за померлих і поділитися з ними радістю Христового воскресіння і нового життя. Цвинтар є посвяченим місцем: доглянутий і прибраний цвинтар – найкращий доказ належного ставлення живих до померлих. Майже всі поминальні дні випадають на суботу. Оскільки Спаситель світу спочив у гробі у Велику суботу, очікуючи Воскресіння, то субота для християн стала днем поминання усопших, які очікують воскресіння в останній день.

COMMEMORATIVE DAYS: 3rd, 4th & 40th DAYS

The Eastern Church has an ancient custom of commemorating the dead on the 3rd, 9th, and 40th days after death. Petro Mohyla speaks of the spiritual significance of those memorial days: “The commemoration of the 3rd day means that the deceased believed in Christ, Who rose on the 3rd day, and also that the deceased preserved three theological virtues: faith, hope, and love. By commemorating the 9th day, we ask the Lord God to rest the deceased with the saints in the place of the sinful angels through the intercession of the heavenly angelic choirs. The commemoration of the 40th day is in memory of the 40-day fast of Christ and the 40th day of his stay on earth after his resurrection, as well as in memory of the 40th fast of Moses and the prophet Elijah.”

The above-mentioned commemorations are also called forty-mouths (sorokousty/сорокоусти). The word “forty-mouth” literally means: forty mouths, that is, praying with 40 mouths or priests. In order to worthily commemorate their deceased family members on the 3rd, 9th, or 40th day after death, the faithful would give services to large churches-cathedrals, where there were many priests, so that 40 priests would participate in the services on one day. During the Sorokousty, lists of the deceased are read. Now we call Sorokousty separate prayers for the deceased during Great Lent.

Once upon a time, when celebrating a parastas or a panakhyda, we had a custom to place a vessel with a kolyvo on a tetrapod. Kolyvo is a Greek word meaning kutya, or boiled wheat with honey. Wheat means that the body of the deceased will someday be resurrected, just as a grain of wheat sown in the ground seems to freeze for a while, and then sprouts and bears fruit. The sweetness of honey is a symbol of eternal joy and happiness in heaven. Bread is also placed with the kutia, which is supposed to represent an offering for the deceased.
